

Jer, tárjunk ajtót még ma mind!

„Örüljete az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljete. A ti szelídségeitek legyen ismert minden ember előtt. Az Úr közel!” (Fil 4,4–5) Advent negyedik vasárnapjának epistolájából két dolgot emelhetünk ki, amely szoros kapcsolatban áll e heti graduálénkünkkel (EÉ 137): „Örüljete!” és „Az Úr közel!” Ezen a vasárnapon már karácsony kapujában állunk, az adventi várakozás végén kitárjuk szívünket-lelkünket az érkező Úr előtt.

„Jer, tárjunk ajtót még ma mind! / A legnagyobb király van itt, / Kit Úrnak vall a föld s az ég, / De mint Megváltó jó közénk, / Hogy hozzon békét, életet. / Jer, mondjunk néki éneket: / Ó, áldlak boldogan, / Én alkotó Uram!” (1. vers)

Énekünk a 24. zsoltárra épít: „Emeljétek föl fejeteiket, ti kapuk, emelkedjete föl, ti ősi ajtók, hogy bemehessen a dicső király!” (Zsolt 24,7) A kereszténység történetében s ezen keresztül a művészetben, a zenében a zsoltár különféle értelmezéseivel találkozhatunk, melyek közül az egyik legfontosabb e soroknak Krisztus mennybemenetelével való összekapcsolása. Ilyen értelemben használja a zsoltárt *Georg Friedrich Händel* *Messiás* című oratóriumában. E művet gyakran hallhatjuk az adventi-karácsonyi időszakban. E heti graduálénkünk azonban a zsoltár másik jelentését hordozza: a kapuk a látható világ kapui, melyeken Krisztus emberré lételeivel átlép. Belép a földi világba, a mi világunkba.

„Hű támasz és hű gyámol ő, / Az égi jóság benne jő, / És nála vár az oltalom, / Mert kormánybotja irgalom. / A bűnek, gyásznak vége lesz, / Az ég s föld hálát zengedez: / Légy áldva szüntelen, / Megváltó Istenem!” (2. vers)

Énekünk szövegszerzője, *Georg Weissel* 1590-ben született, s harminchárom éves korában lett königsbergi lelkész, valamint az ottani költői kör tagja. A harmincéves háború tombolása Königsberget és 1544-ben alapított egyetemét megkímélte. Weisselt virágzó szellemi élet vette körül, e korban az egyetemen körülbelül ezerhatszáz (!) tanultak. Weissel igen rövid életet élt; 1635-ben halt meg, így nem érthette meg éneke nyomtatásban való első megjelenését (erre 1642-ben került sor).

Összesen huszonhárom verse maradt fenn; graduálénkünk versformájával is kiemelkedik közülük. Páratlan alkotás ugyanis, hiszen olyan versformát használ, amely csak ebben az egy esetben fordul elő a gyülekezeti énekek történetében. A vers nyolcsoros: hat nyolc szótagos sort zárt le két hat szótagos sorral.

„Ott boldogság van, boldog nép, / E nagy Király hol trónra lép, / És boldog hajlék, boldog szív, / Mely öelötte már kinyílt! / Az éjből hajnal támad ott, / S az élet fénye úgy ragyog! / És száll az énekszó / Feléd, Vigasztaló.” (3. vers)

Első megjelenésekor a vers nem a ma használatos dallammal szerepelt, sőt a dallam és a vers nem is a gyülekezeti éneklést, hanem a kóruséneklést volt hivatva szolgálni. Az általunk is igen jól ismert dallamot – melynek fő ereje tán éppen a legrégebbi, népi eredetű dallamokkal való rokonságából ered – először 1704-ben illesztették a vershez. A 6/4-es lüktetésű énekek közös tulajdonsága az örömteli, ujjongó, táncos karakter. Gondoljunk itt elsősorban az *In dulci jubilo* – *Hadd zengjen énekszó* (EÉ 151) dallamára.

„Jer, tárjunk ajtót lelkesen! / A szívünk templommá legyen, / És hintsük benne szét a hit / Szép, élő pálmaágait! / És Jézus hozzánk is belép, / Megosztja velünk életét. / Légy áldva szüntelen, / Kegyelmes Istenem!” (4. vers)

Az ének utolsó versszaka lezárásként utal a Szentháromságra, s a végső dolgok felé irányítja a hívők figyelmét. A kapu, ahol Jézus megszületésével belép a földi világba, reménység szerint ugyanaz a kapu, amelyen mi fogunk átlépni az örökkévalóságba!

„Ó, jöjj, megváltó Jézusom, / A szívem néked megnyitom. / Tevéled tér be gazdagon / Az élet és az irgalom. / Szentleked által járj velünk, / Míg hozzád mennybe érkezünk, / S ott mondunk majd neked / Dicsérő éneket!” (5. vers)